

UDRUŽENJE/UDRUGA PSIHIJATARA U BOSNI I HERCEGOVINI
УДРУЖЕЊЕ ПСИХИЈАТАРА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
PSYCHIATRIC ASSOCIATION OF BOSNIA-HERZEGOVINA

IZVJEŠTAJ O RADU

UDRUŽENJA PSIHIJATARA U BOSNI I HERCEGOVINI

za period oktobar 2011. - septembar 2012.

A. UVODNE NAPOMENE

U ovom izvještaju, kojeg su pripremili **Generalni sekretari** Udruženja psihijatara u BiH (UPuBiH), *Prim. mr sc dr Alma Džubur Kulenović i Dr. Goran Račetović*, izneseni su rezultati rada u periodu između dvije Generalne Skupštine Udruženja, odnosno za period **oktobar 2011 - septembar 2012**.

U proteklih godinu dana fokusirali smo se na realizaciju aktivnosti iznesenih u dvogodišnjem *Planu aktivnosti UPUBiH (2010-2012)*, na Generalnoj skupštini UPUBiH održanoj u Bihaću 2010. godine.

Ovaj Izvještaj sastoji se iz **pet** (5) komponenti:

1. **PROMOCIJA I ČLANSTVO** u UPUBiH
2. **STRUČNI SKUPOVI** u Bosni i Hercegovini
3. *Svjetska psihijatrijska asocijacija-WPA i UPUBiH*
4. **SARADNJA** sa drugim asocijacijama psihijatara
5. **INFORMISANJE** članstva i javnosti

UDRUŽENJE/UDRUGA PSIHIJATARA U BOSNI I HERCEGOVINI

УДРУЖЕЊЕ ПСИХИЈАТАРА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

PSYCHIATRIC ASSOCIATION OF BOSNIA-HERZEGOVINA

B. IZVJEŠTAJ O RADU UPUBiH 2011

1. PROMOCIJA I **ČLANSTVO** u UPUBiH

I tokom prethodnog perioda, nastavili smo sa aktivnom promocijom našeg Udruženja u zemlji, ličnim ili službenim inicijativama, na stručnim događajima u zemlji i okruženju, što je pokazalo pozitivne rezultate u pravcu interesa za produžetak članstva ili učlanjenje u naše Udruženje. Tako je i u 2012. godini najveći dio članova produžio svoje članstvo ali je i određeni broj novih koleginica i kolega, sada iz skoro svih ustanova zaštite mentalnog zdravlja u našoj zemlji, postao članom UPUBiH, prepoznavši njegove vrijednosti, kao kohezivne strukovne snage. Broj članova UPUBiH, sa 01.10.2012. je **140**, predstavljajući oko trećinu svih psihijataru u BiH. UPUBiH je okupilo sve profesore i docente bosansko-hercegovačkih Medicinskih fakulteta (Sarajevo, Banja Luka, Tuzla, Foča i Mostar), ali i načelnike/direktore gotovo svih Klinika, Zavoda, Instituta, te bolničkih odjeljenja, kao i najvećeg broja Centara za mentalno zdravlje u BiH. Svakako, i veliki broj koleginica i kolega iz tih Ustanova je prihvatio ciljeve UPUBiH i postao članom Udruženja. Posebno smo obradovani porastom interesa za učlanjenje *mladih psihijataru/neuropsihijataru i doktora medicine na specijalizacijama iz psihijatrije/neuropsihijatrije (preko 40)*. Udruženje je dalo preporuke mladim kolegama za edukativne cikluse (aplikacija za Fellowship EPA za Kongres u Pragu, te prijedlog za 4 specijalizanta na Beogradskoj školi psihijatrije tokom Kongresa u Beogradu, kao i preporuku za Ljetnju školu psihijatrije u Berlinu i EPA ljetnjih škola u Puli i Strazburu).

Svaki novi član dobio je **sve relevantne dokumente UPUBiH** (Statut, Izmijenjeni i dopunjeni Statut, Poslovnik o radu Skupštine i Pravilnik o radu Suda časti UPUBiH) elektronskim putem, kao i najznačajnija obavještenja iz perioda do učlanjenja u UPUBiH (prevod preporuka WPA o ulogama psihijataru u ranim intervencijama, Listu psihijatrijskih događaja 2012 sa najbitnijim dopunama istih, World Psychiatry, WPA News i dr.), a svim članovima su dokumenti UPUBiH, kao i najbitniji etički dokumenti dostupni na web stranici Udruženja, uz Dopune Statuta iz 2010, kao i Izvještaj o radu za 2011. godinu. Godišnja redovna, Treća sjednica Generalne skupštine UPUBiH održana je u Konjicu u oktobru 2011., na kojoj su usvojeni dodatni dokumenti UPUBiH.

U toku godinu dana održana su **dva** proširena sastanka Rukovodstva UPUBiH (Predsjedništva, dijela Upravnog i Nadzornog odbora, zajedno sa Generalnim sekretarima), na kojima su razmatrana aktuelna pitanja u UPUBiH.

UDRUŽENJE/UDRUGA PSIHIJATARA U BOSNI I HERCEGOVINI

УДРУЖЕЊЕ ПСИХИЈАТАРА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

PSYCHIATRIC ASSOCIATION OF BOSNIA-HERZEGOVINA

2. **STRUČNI** SKUPOVI u BOSNI i HERCEGOVINI

U ovom segmentu osvrnućemo se na koorganizaciju drugih skupova psihijatara u BiH i pripreme za Kongres psihijatara BiH.

a. U PuBiH je u 2012. godini nastavilo sa **koorganizacijom** drugih skupova u BiH. Prvi od njih je **Šesti Simpozij biološke psihijatrije/psihofarmakologije BiH**, organizovan od strane *Udruženja za biološku psihijatriju/psihofarmakologiju u Federaciji BiH (UBPPFBiH) i Klinike za psihijatriju KCU Sarajevo*, čiji je U PuBiH koorganizator već treću godinu, sa aktivnim učešćem predavača iz reda U PuBiH i pravovremenim i potpunim obavljanjem svih članova U PuBiH ali i drugih profesionalaca iz oblasti mentalnog zdravlja u zemlji i regionu o ovom značajnom stručnom skupu u našoj zemlji. Simpozijum se održao u *Jajcu, 18.-19. maja 2012.*, sa temom „*Komorbiditet u psihijatriji*“, i bio je međunarodnog karaktera i sa oko 100 učesnika iz cijele zemlje, koji su najvećim dijelom i članovi U PuBiH. Posebno smo zahvalni Predsjedniku UBPPFBiH, *prof. Abdulahu Kučukaliću*, koji je i jedan od potpredsjednika U PuBiH, kao i ostalim članovima Organizacionog odbora i rukovodstva UBPPFBiH, što je članovima U PuBiH i na ovogodišnjem Simpoziju olakšano učešće *redukcivanjem iznosa kotizacije za 50%*, kao i prethodne dvije godine.

U Mostaru smo bili koorganizator tradicionalnog Simpozijuma ***Deveta Mostarska psihijatrijska subota***, koji se održao *9. juna 2012. godine*, pod nazivom „*Psihotraumatologija i medicina stresa: suvremeni koncepti*“. I ove godine smo imali izvrsnu saradnju u koorganizovanju ovoga skupa saradnjom sa *glavnim organizatorima, mostarskim Medicinskim fakultetom i Klinikom za psihijatriju SKB Mostar*. Osobito nam je drago jer su svi predavači iz BiH članovi U PuBiH, a Generalni sekretari U PuBiH bili su glavni nosioci logističke pomoći organizovanju i održavanju ovog značajnog regionalnog simpozijuma sa međunarodnim učešćem, koji je imao tradicionalno doru **pošćenost (više od 130 učesnika)**.

b. Nastavak priprema III Kongresa psihijatara u Bosni i Hercegovini sa međunarodnim učešćem

Tokom Jedanaestih psihijatrijskih dana (2011) najavljen je ovaj najznačajniji događaj iz oblasti psihijatrije u Bosni i Hercegovini za 2012. godinu, a Prvo obavještenje bilo je distribuisano u oktobru 2011, u Konjicu. Aktivnosti oko priprema su bile intenzivne, te smo uspjeli intenzivirati aktivnosti usmjerene prema najznačajnijim asocijacijama psihijatara i obezbijediti ko-sponsorstvo Svjetske psihijatrijske asocijacije (WPA), a potom i patronat Evropske psihijatrijske asocijacije (EPA) za kongres. U domaćim okvirima izuzetnu čast nam je učinila Akademija nauka i umjetnosti BiH, pod čijim se pokroviteljstvom održava naš Kongres, čija je glavna tema

UDRUŽENJE/UDRUGA PSIHIJATARA U BOSNI I HERCEGOVINI

УДРУЖЕЊЕ ПСИХИЈАТАРА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

PSYCHIATRIC ASSOCIATION OF BOSNIA-HERZEGOVINA

„*Psihijatrija između fenomenologije i neuronauka*“ i održava se u Tuzli, u periodu 12.-14. oktobar 2012. Ovo je prvi kongres u organizaciji UPUBiH, nakon njegove reorganizacije i registrovanja Udruženja. Tokom Kongresa se održava i Četvrta sjednica Generalne skupštine UPUBiH za koju je ovaj izvještaj i pripremljen i prezentovan a na kojoj se biraju Rukovodeća tijela Udruženja (osim Predsjedništva) za naredni četvorogodišnji period. Naročito smo radosni jer smo uz podršku WPA, EPA i SEENet obogatili akademski dio Kongresa sa dva prestižna kursa EPA, jednom radionicom u organizaciji WPA, te regionalnim Simpozijumom o zavisnostima. Veliki broj prijavljenih učesnika i izlagača iz BiH i okolnih zemalja je dokaz interesa i angažovanog rada članova UPUBiH na unapređivanju praksi i u našoj zemlji i regionu. Poseban stručni kvalitet dali su plenarni predavači iz WPA i EPA, njih 10, sa 5 kontinenta. Promocija Kongresa na domaćem i međunarodnom planu je naročito intenzivirana te su najave našeg Kongresa objavljene na više od deset web stranica drugih inostranih Kongresa i međunarodnih društava/asocijacija, a Kongres je uvršten na listu događaja WPA.

3. SVJETSKA PSIHIJATRIJSKA ASOCIJACIJA-WPA i UPUBiH

Udruženje psihijataru u BiH (UPuBiH) nastavilo je sa aktivnom saradnjom sa **Svjetskom psihijatrijskom asocijacijom (WPA)**, kao jednim od važnih ciljeva internacionalne promocije Udruženja, ali i bosanskohercegovačke psihijatrije izvan regionalnih okvira. To je svakako i prepoznato u toj krovnoj asocijaciji nacionalnih psihijatrijskih asocijacija, **čiji je UPUBiH punopravan član, zajedno sa još 134 asocijacije.**

Članarina za WPA uplaćena je pravovremeno, čime je potvrđen status svakog člana UPUBiH kao člana WPA, a uplatom članarine ispunjavaju se **uslovi** za razmatranje učešća naših delegata na *Generalnoj skupštini WPA na Svjetskom psihijatrijskom kongresu 2014.*

U toku 2012. godine, na osnovu poslanih dokumentacije iz WPA dali smo mišljenje o **saglasnosti za aplikaciju** još jedne asocijacije (*European Federation of Psychiatry Trainees*) za prijem u WPA kao pridruženog člana (*Affiliative Member*).

Kao ranije ustanovljena odluka, i u 2012. godini, nastavili smo sa redovnim **obavještavanjima Zonalnog Predstavnik** WPA za našu Zonu, Zonu 9, *prof. Jiri Raboch-a* iz Češke Republike o našim aktivnostima u zemlji i van nje, transparentno prema WPA, Zoni 9 WPA i članstvu UPUBiH, i od njega smo dobili usmene pohvale, uz redovna Zonalna obavještavanja. Sa *prof. Rabohom* smo, zajedno sa drugim predstavnicima naše Zone imali radni ručak u martu, u Pragu, tokom 20. Evropskog psihijatrijskog kongresa i dogovarali dalje zajedničke aktivnosti i bolje međusobno povezivanje svih članica WPA iz Zone 9. **Redovnom korespondencijom sa WPA**

UDRUŽENJE/UDRUGA PSIHIJATARA U BOSNI I HERCEGOVINI

УДРУЖЕЊЕ ПСИХИЈАТАРА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

PSYCHIATRIC ASSOCIATION OF BOSNIA-HERZEGOVINA

Sekretarijatom ustanovili smo adekvatnu informisanost o organizaciji UPuBiH, kao i obavezama Udruženja prema WPA.

Posebno smo radosni jer smo redovno davali **kontinuirani doprinos** segmentu WPA, **WPA Media Channels**, naročito u dijelu **WPA News**, u kome su članovi svih asocijacija mogli pročitati izvještaje sa zbivanja u BiH (*najava III Kongresa psihijataru BiH, 9. Mostarska psihijatrijska subota i 6. Simpozija biološke psihijatrije/psihofarmakologije u BiH*). Elektronske primjerke WPA E-bulletin-a i WPA News smo redovno distribuisali svim našim članovima, kao i oficijalni časopis WPA, **World Psychiatry**.

Članovi UPuBiH su se podsticali da se učlane i u neku od sekcija WPA, sa tendencijom našeg šireg uključivanja u rad WPA.

WPA je podržala III Kongres psihijataru u BiH i odobrila ko-sponzorstvo našeg najznačajnijeg skupa u ovoj godini. Tokom Kongresa iz WPA smo imali bivše i sadašnje visoke oficire te asocijacije, a omogućeno je da participanti Kongresa imaju priliku učestvovati na WPA radionici o dobrim svjetskim praksama u radu korisnika i njihovih porodica sa psihijatrima, koju su vodili članovi Radne grupe za ova pitanja.

4. SARADNJA sa DRUGIM ASOCIJACIJAMA PSIHIJATARA

U ovom dijelu izvještaja osvrnućemo se na saradnju sa Evropskom psihijatrijskom asocijacijom (EPA), s jedne, i drugim regionalnim asocijacijama psihijataru, s druge strane.

a. UPuBiH je tokom 2012. imalo izuzetno aktivnu ulogu u saradnji sa EPA, na više polja, a prije svega kroz EPA Savjet Nacionalnih asocijacija/Društava psihijataru. Ove godine smo imali delegata na Vanrednoj i Generalnoj skupštini EPA (Prag, mart 2012.), na kojoj su doneseni značajni dokumenti-revizija EPA Statuta (za koju smo poslali odgovarajuće prijedloge i sugestije), kojim je i naša asocijacija iz statusa Corporate Member postala Member Society (zajedno sa 32 druge asocijacije iz još 29 država Evrope i Izraela), a svaki je član UPuBiH dobio status pojedinačnog pridruženog člana EPA sa određenim pogodnostima. Na 20. EPA Kongresu u Pragu (mart 2012) imali smo zvaničnog delegata na sastanku Savjeta nacionalnih asocijacija psihijataru koje su članice EPA, na kome je prof. dr sc Marija Burgić-Radmanović, potpredsjednica UPuBiH, izabrana za Generalnog sekretara ovoga visokog tijela, za period 2012.-2013. i u međunarodnu Radnu grupu Savjeta za pitanja poboljšanja uloge psihijataru i pozicije EPA u narednom periodu. I ovom EPA Kongresu prisustvovao je veliki broj članova UPuBiH, sa aktivnim učešćem u različitim dijelovima Naučnog programa. Godišnju članarinu za

UDRUŽENJE/UDRUGA PSIHIJATARA U BOSNI I HERCEGOVINI

УДРУЖЕЊЕ ПСИХИЈАТАРА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

PSYCHIATRIC ASSOCIATION OF BOSNIA-HERZEGOVINA

EPA uplatili smo pravovremeno. Osim toga, EPA je odobrila patronat III Kongresa psihijata BiH, koji se održava u Tuzli (12.-14. oktobar 2012.), kao i dva akademska KME EPA kursa tokom Kongresa, intenzivnu međusobnu promociju UPUBiH i EPA i naših Kongresa i drugih aktivnosti, te podržala naše napore oko sve intenzivnije vidljivosti UPUBiH na evropskoj psihijatrijskoj sceni. Učestvovali smo i u drugim EPA aktivnostima usmjerenim ka udruženjima psihijata koja su članice EPA.

b. Svakako da nismo zanemarili saradnju sa **regionalnim asocijacijama psihijata**. Kontinuitet saradnje sa **Hrvatskim psihijatrijskim društvom** i **Udruženjem psihijata Srbije** je nastavljen, uz poziv predavača iz redova UPUBiH na značajnije skupove u Srbiji ili Hrvatskoj, kao i participacijom članova UPUBiH na njihovim stručnim skupovima, sa dvosmjernom putanjom, dolaskom i učestvovanjem pozvanih predavača iz nama susjednih zemalja na skupovima u BiH. Tokom Kongresa psihijata Srbije (Beograd, april 2012.) kandidovali smo 4 specijalizanta iz redova UPUBiH iz 3 centra kao učesnike prestižne Beogradske škole psihijatrije, podržane od WPA.

Na Međunarodnom neuropsihijatrijskom kongresu u Puli (juni 2012.), četiri naša člana učestvovalo je na EPA ljetnjoj psihijatrijskoj školi, uz punu podršku Rukovodstva UPUBiH i logistiku Generalnih sekretara UPUBiH i organizatora tog Kongresa.

Nastavili smo započete bliže veze i aktivnu participaciju u radu regionalne **Asocijacije zemalja Istočne Evrope i Balkana (PAEEB)**, čiji je UPUBiH član i na čijem je čelu je do 2012. Bila *Akad. prof. Dušica Lečić-Toševski* iz Srbije. Na Trećem kongresu ove Asocijacije, koji se održavao skupa sa Kongresom psihijata Srbije u Beogradu (april 2012), učešća u radu Generalne skupštine ove asocijacije po prvi put je uzeo i formalni delegat UPUBiH, a prof. Lečić Toševski je tada istaknula naročiti napredak UPUBiH u međunarodnim okvirima.

5. INFORMISANJE ČLANSTVA i JAVNOSTI

Ovaj, završni dio Izvještaja o radu UPUBiH 2012, obuhvatiće informacije o web stranici Udruženja, kontinuitet obavještanja članova UPUBiH i informisanje javnosti u BiH o UPUBiH i drugim pitanjima relevantnim za razvoj mentalnog zdravlja u našoj zemlji.

a. Kontinuirano smo obogaćivali sadržaje **web stranice UPUBiH**, www.upubih.com, kao važne karike informisanja o UPUBiH ali i njegove šire promocije. U sklopu kooperacije i dogovorene promocije ostalih udruženja redovno smo postavljali i informacije o njihovim događajima, radi bolje informisanosti naših članova i njihovog uključivanja i učestvovanja na različitim međunarodnim stručnim događajima. **UPuBiH i u 2012. Finansijski podržava sponzor za**

UDRUŽENJE/UDRUGA PSIHIJATARA U BOSNI I HERCEGOVINI

УДРУЖЕЊЕ ПСИХИЈАТАРА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

PSYCHIATRIC ASSOCIATION OF BOSNIA-HERZEGOVINA

održavanje stranice, kao dio razumijevanja za napore i značaj UPuBiH u našoj zemlji. Svakako da će sadržaji web stranice biti obogaćivani i dalje, za šta će nam trebati **angažman svakog od članova UPuBiH**.

b. Kao i u posljednje tri godine, i u 2012. nastavili sa **redovnom i transparentnom informisanošću svih** naših članova o svim relevantnim zbivanjima u BiH i svijetu, uz omogućavanje dostupnosti člancima iz više časopisa (*World Psychiatry, Journal of Affective Disorders, European Psychiatry, Early Interventions in Psychiatry*, i drugi), redovno slali dopune ranijih obavijesti o zbivanjima u psihijatriji ili o novije najavljenim događajima u ovoj godini. Kao i prije (sada već tradicionalno) krajem 2011. godine svaki član UPuBiH dobio je **Listu internacionalnih događaja za 2012**, sa oko 40 važnijih događaja u regiji, Evropi i u svijetu, uz ponavljanje iste tokom godine i stalne dopune i već najavljenih događaja ili najave onih koji su van te liste. Tako su naši članovi mogli pravovremeno planirati svoja učešća na ovim događajima i tokom godine je UPuBiH imao svoje predstavnike/učesnike na većini tih događaja, sa nizom aktivnih učesnika, koji su prezentovali svoja postignuća iz prakse u BiH. S tom praksom svakako planiramo nastaviti, a Lista za 2013. se dovršava i priprema za slanje članovima UPuBiH. Taj način komunikacije sa članovima pokazao se tradicionalno dobrim i jedinstvenim u našoj regiji, te je jedan od važnih činilaca popularnosti UPuBiH među psihijatrima u BiH.

O našim aktivnostima pravovremeno smo **obavještavali ili su o UPuBiH aktivnostima izvještavali pisani i elektronski mediji** (eZdravlje, epssa, TV i druge novinske kuće), a za događaje u BiH smo formirali i najave događaja preko internetske društvene grupe *Facebook*.

c. Kao od prethodnih godina zacrtani cilj, *Udruženje će i dalje kontinuirano pratiti sve događaje u BiH vezane za psihijatrijsku profesiju i adekvatno reagovati u svim slučajevima gdje procijenimo da treba spriječiti kršenja ljudskih prava korisnika psihijatrijskih usluga i profesionalaca u mentalnom zdravlju, različite vrsta ataka i pritisaka na psihijatrijsku struku, zloupotrebu psihijatrije od strane pojedinaca, institucija i medija i slično, a u cilju očuvanja digniteta psihijatrije kao struke i psihijatara kao stručnjaka za tu oblast.* Jedna od takvih inicijativa i intervencija odnosila se na planirane izmjene Zakona o smještaju i tretmanu forenzičkih pacijenata u FBiH, na šta je Rukovodstvo UPuBiH reagovalo u pravcu zaštite struke i psihijatara u FBiH.

UDRUŽENJE/UDRUGA PSIHIJATARA U BOSNI I HERCEGOVINI
УДРУЖЕЊЕ ПСИHIJATAPA У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
PSYCHIATRIC ASSOCIATION OF BOSNIA-HERZEGOVINA

C. ZAVRŠNE NAPOMENE

UPuBiH se **zahvaljuje** svim svojim članovima na kontinuitetu članstva i svim novim članovima, koji su prepoznali našu pozitivnu ideju dobre promocije bosanskohercegovačke psihijatrije, ali i umrežavanja psihijatara u našoj zemlji, sa ciljem daljeg unapređivanja i naše prakse i našeg Udruženja.

Ovaj Izvještaj o radu UPuBiH biće **prezentovan** tokom Generalne skupštine UPuBiH u Tuzli, 14. oktobra 2012. godine i **dostupan** svim članovima UPuBiH na uvid i pregled na internetskoj stranici UPuBiH, www.upubih.com.

Sarajevo/Prijedor, 1. oktobra 2012.

Generalni sekretari UPuBiH